

اولتیماتوم

سیدمصطفی هاشمی طبا

در سال ۱۹۵۶ که اسرائیل و انگلیس و فرانسه به مصر حمله کردند و کانال سوئز را به اشغال خود درآوردند و بر این امر پافشاری کردند و در هنگامه جنگ سرد بلوک شرق و غرب، نیکیتا خروشچف صدر هیئت‌رئسه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی ناگهان به این سه کشور اخطار داد که چنانچه در مدت ۴۸ ساعت (ممکن است اشتباه به خاطر داشته باشم) از کانال سوئز خارج نشوند، شوروی راسا وارد جنگ می‌شود. به خاطر دارم که از این اخطار در روزنامه‌ها با عبارت «اولتیماتوم» یاد شد. شاید در مطبوعات این واژه برای اولین بار بود که به کار گرفته می‌شد و چنین مفهوم شد که اخطار شدیدالحن که پشتوانه عملیاتی داشته باشد و از سوی دولتی به دولتی دیگر داده شود، «اولتیماتوم» خوانده می‌شود. از آن پس به یاد ندارم که این واژه در مراودات بین‌المللی یا داخلی کشورها به کار گرفته شده باشد و در مطبوعات ما منعکس شود.

حالا پس از آن اولتیماتوم معروف، یک بار دیگر این ابزار به کار گرفته شده است، البته نه از یک کشور به یک کشور دیگر، بلکه در داخل یک کشور از یک فرد عادی به رئیس‌جمهور و رئیس مجلس و نه از طرف مرد جهان‌دیده‌ای مانند خروشچف، بلکه از طرف جوانی که حدود یک‌سوم آن ۸۰ سال (از ۱۹۵۶ تا حالا) را دارد و نه در یک کشور خارجی، بلکه در داخل ایران. وقتی به قانون اساسی و قوانین موضوعه دقت کنیم، در هیچ جا از چنین لفظی استفاده نشده و باز هم حسب قانون اساسی و قوانین دیگر روابط نهادهای کشور به یکدیگر و مردم در برابر نهادها روشن است. حال جمعی بی‌اجازه از وزارت کشور و در سکوت و لبخند این وزارتخانه با چند ده نفر تشکیل می‌شود و فردی در آن میان به رؤسای قوا اولتیماتوم می‌دهد و البته همان‌طور که در سال ۹۶ در مشهد مثلا طرفداران نظام به تحریک برخی جریان‌ها به دولت اعتراض خیابانی کردند و شعله ناامنی در سراسر کشور را روشن کردند، بعید نیست که این متظاهران به اسلام و انقلاب یک بار دیگر زیر نظر وزارت کشور و لبخند و خونسردی کفیل آن، آتش مشابهی در کشور جرقه بزنند.

البته این تنها مورد تמוج در کشور نیست. ولایت فقیه حکایت می‌شد که از درگیری‌های حیدری و نعمتی جلوگیری می‌شود و فاق و اتحاد در کشور ایجاد می‌شود ولی ما می‌بینیم که گاه رئیس‌جمهور و وزرا یک حرف می‌زنند و دیگری آن که منصوب ولی فقیه هستند یا خود را تلویحا به جای افکار ولی فقیه می‌گذارند، حرفی دیگر متضاد و مخالف مراجع اجرائی و تقنینی کشور عیان می‌دارند و صدای‌شان را هم خیلی بلند می‌کنند.

اینکه رهبر انقلاب مذاکره‌کنندگان برجام را مورد اطمینان و وثوق شمرده‌اند و بعد در ملامع شخصی مذاکره‌کننده اصلی برجام را دوست بایند و عامل جورج سورس می‌شمارد و او را عامل تاریخی ساواک می‌شمرد، جز سربچی از اطاعت ولی فقیه چه معنی می‌دهد. همچنین اعلامیه رسمی سپاه پاسداران درباره چگونگی حادثه برای رئیس‌جمهور فقید را به سه سخره می‌گیرد و مایل به راه انداختن جنگ با جمهوری آذربایجان است، چه معنایی در فضای سیاسی می‌دهد؟

می‌دانیم در همین راستا رئیس‌جمهور وقت از سوی مدیر روزنامه کیهان متهم به دریافت میلیون‌ها دلار از پادشاه سعودی و عوامل آمریکایی شد و بعد هم اعلام کرد که حسب دستور پیامبر (ص) که «به مخالفان تهمت بزنید» این کار را کرده است.

همه این کارها این معنی را می‌دهد که می‌خواهند با ترور شخصیت مسئولان درجه یک، جمهوری اسلامی را لاق کنند. به هاشمی‌رفسنجانی که امام گفتند «تا هاشمی زنده است، انقلاب زنده است»، هتاک می‌کنند، به سیدمحمد خاتمی که رهبری آن همه ایشان را ستودند، هتاک می‌کنند، به روحانی یعنی شخص مورد تأیید شوروی نگهبان و خادم ۳۰ساله نظام در سمت‌های مختلف هتاک می‌کنند و سرانجام هنوز امضای تنفیذ رئیس‌جمهوری پزشکیان خشک نشده، او را بی‌ایقت خوانده، هتاک کرده و طالب برکناری او می‌شوند. رئیس‌جمهور محترم از ابتدای شروع به کار، استراتژی خود را وفاق اعلام کردند و صد البته این نیت مبارکی است که حکایت از رشد اندیشه و میهن‌دوستی ایشان دارد ولی همچنان که پیش‌بینی می‌شد-هرچند که ایشان می‌خواهد به دعوا خاتمه دهد- برخی می‌خواهند با ایشان و همکاران نزدیک‌شان مثل آقای طرفی دعوا کنند و بعید نیست اینها ریسمان‌شان به برخی افراد که رئیس‌جمهور به خود نزدیک کرده‌اند، وصل باشد.

پنجشنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۳
۷ شعبان ۱۴۴۶
۶ فوریه ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۴۴
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروزی می‌خوانید: در حاشیه‌های حیاط دولت مطرح شد؛ از مسئول پرونده هسته‌ای تا رکورد فروش نفت • اتاق اصناف خبر داد؛ آغاز به کار نمایشگاه‌های فروش بهاره

بخش خصوصی، مدیریت و هدایت ایران خودرو، بزرگ‌ترین خودروسازی کشور را در اختیار گرفت

خروج از بند دولت

ترامپ در یک نمایش سیاسی هم دستور احیای کمپین فشار حداکثری را امضا کرد و هم از تمایل خود برای گفت‌وگو با ایران سخن گفت

حرکت اول ترامپ

تحلیل رفتار رئیس‌جمهور آمریکا در گفت‌وگو با ابوالقاسم دلفی کوروش احمدی و صادق زیباکلام

این پوستره را در صفحه ۲ و ۳ بخوانید.عکس: Gettyimages

یادداشت

هزارتوی ترافیک و آلودگی تهران

ترانه‌یلدا

معمار و شهرساز

دیگر را از تنفس در وضعیت قرمز تهران نجات دهد و دیگری این راهی می‌دلوخوا اسمش را می‌گذارند نجات تهران! بله. واقعا طنزآلود است… آمایش سرزمین و برنامه‌ریزی شهری و این حرف‌ها هم خیلی ساده به کناری گذاشته می‌شود. اصلا معلوم نیست کدام مشاور طرح را تهیه کرده است؟ و کدام مقامات مسئول تأیید کرده‌اند؟ تهران با شهرک‌های اطرافش در حال انفجار است.

متأسفانه خودروی تک‌سرنشین هنوز انتخاب اول خیلی‌هاست. دوستی می‌نویسد: «… شاید این خانم داره از دانشگاه آزاد قزوین میاد و تو راه دوستانش را پیاده کرده و داره می‌ره خونه!… یا شاید اون پرمرد دکتر بهش گفته توی فضاهای پرجمعیت نرو، ممکنه بیماری‌های مختلف بهت سرایت کنه! چه می‌دانی… شاید اون جوون اصلا دوست نداره سوار اتوبوس بشه! شاید فکر می‌کنه در شانتش نیست که سوار اتوبوس بشه! به آزادی و حق انتخاب هم احترام بگذاریم». اما خیلی‌ها مخالف هستند و می‌گویند ممنوعیت‌هایی باید رفت‌وآمدها را محدود کند. و باز پاسخ که «البته این قوانین منع‌کننده خوب هستند، ولی نه زمانی که از پنج هزار اتوبوس تهران در ده ۹۰، رسیده‌ایم به زیر دو هزار اتوبوس! و نه زمانی که از زور هجوم جمعیت، موفق نمی‌شوید سوار مترو شوید و مجبور می‌شوید پیاده تا خانه برگردید». ما تنها زمانی می‌توانیم بگوییم خودروی تک‌سرنشین ممنوع که حمل‌ونقل عمومی کافی برای شهروندان فراهم کنیم. آنچه مسلم است، به قول محمود اولاد، چند اصل تئوریک باید

یادداشت

مجتهدی آزادمنش و مردمی

به مناسبت چهلمین روز درگذشت آیت‌الله حاج سیدفتح‌هاشمی تبریزی

مصطفی‌ایزدی

با صدای مردم در مقابله با گرفتاری‌ها و ناملایماتی که در جامعه وجود دارد، مقام و منزلت مردمی این آیت‌الله دردآشنا را نزد مسجیدیان، متدینان شهرک غرب و دیگر افرادی که او را می‌شناختند، ارتقا می‌داد.

یادنامه‌ای برای چهره ماندگار ریاضیات ایران

استاد عبدالله محمودیان

شائق علم و آموزگار ابدی

دانش

برگزیده‌ها

روایتی از فراز و فرودها و تراز نامتعادل عدالت شغلی در میان روزنامه‌نگاران

تاوان تیتیر

فاصله‌گذاری حدادعادل با تندروها:

اصولگرایان نمی‌خواهند باسوز یا جوش‌های نوحاسته شوند

دافعه رادیکالیسم

مدل برخورد بهزیستی با عامل فساد ۱۳ میلیاردی بهزیستی

انتقال به‌جای اخراج

پلنگ دماوند تلف شد

گزارش حقوقی «شرق» از مداخله ساترا در نمایش فیلم «تینا پاکروان به بهانه «صیانت کارگردان»

ساترا هم صیانتگر شد!

نگاه

دستور احتیاطی ترامپ

علیه ایران با ۳ هدف

یادداشتی از علیرضا سلطانی

یادداشت

واگذاری ایران خودرو

و ضرورت بازسازی ساختاری آن

عباس آخوندی

شکست سیاست خصوصی‌سازی در ایران دلیل‌های فراوان دارد؛ از جمله بی‌توجهی به مسئله اصلاح ساختاری نگاه‌ها پیش از واگذاری. مهم‌ترین هدف خصوصی‌سازی، افزایش کارایی است و این تنها با واگذاری مالکیت دستگاه تأمین نمی‌شود؛ هم نیاز به اصلاح بازار فعالیت آن نگاه دارد و هم نیاز به بازسازی ساختاری نگاه. چون بخشی از دلیل ناکارآمدی نگاه‌ها، ساختار آنهاست. درباره اصلاح بازار فعالیت باید پیش از واگذاری، سطح حمایت دولت از بازار خودرو مشخص شود و یک بار برای مدتی طولانی سیاست بازگانی خارجی این بازار مشخص شود. باید معلوم شود تکلیف واردات خودرو و خدمات وابسته به آن چگونه است و هر سال تغییر نکند. قاعدتا باید نرخ تعرفه‌ها تا آنجا که ممکن است کاهش یابد و واردات خودرو آزاد شود.

نکته دوم درباره ساختار این‌گونه نگاه‌هاست.

خانواده‌های داغدار خدیو، حسن زاده، ستوده و اسماعیل پور دوستان ارجمند جنابان دکتر صلاح، دکتر طاهر و دکتر جمال خدیو و ماموستا عبدالله و دکتر لقمان ستوده مصیبت درگذشت پزشک شریف و مردم‌دار و نیک‌اندیش و نیک‌کردار **دکتر جمال الدین حسن زاده**

موجب غم و تألم فراوان شد، در غم جانکاه درگذشت این پزشک ارجمند در حیرت و شوک بودیم، که خبردرگذشت **بانو گلنوم اسماعیل‌پور** به علت سانحه‌راندنگی براننده و غم‌ما و خویشاوندان و همشهریان و دوستان افزود. مصیبت‌های وارده را خدمت همه شما سوگواران عزیز تسلیت می‌گوییم و از پروردگار جهان برای روح درگذشتگان بخشش و آرامش و برای بازماندگان شکیبایی و پاداش معنوی خواهانیم.

لطف الله مینمی ، عبدالله رمضان زاده ، گاوہ بیات ، علی آبادیان حسین نوری نیا، غفار فرزدی ، سیدمحمد چاوشیان تبریزی توفیق مرتضی‌پور ، محمد غفاریان ، محمد حسن داودی ، طهماسب عبداللهی سلیمان منگوری ، سعدون مازوجی ، هدایت صبوری ، سایر موسی زاده سید حسن کلیجی ، عبدالله ابریشمی، حسن شیخ آقایی ، حسن کیودی احسان هوشمند و خانواده